

RAN-2131**S.Y.B.A. (External) Examination****March / April - 2019****Population Education (ID)****સૂચના : / Instructions**

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

☛ S.Y.B.A. (External)

Name of the Subject :

☛ Population Education (ID)

Subject Code No.:

2

1

3

1

Seat No.:

Student's Signature

- (૧) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.
(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર-૧ વસ્તી શિક્ષણ એટલે શું? વસ્તી શિક્ષણનું કાર્યક્ષેત્ર અને મહત્વની સવિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (૨૦)

અથવા

પ્રજનનક્ષમતા એટલે શું? પ્રજનન ક્ષમતાને અસર કરતા પરિબળો સમજાવો. (૨૦)

પ્ર-૨ વસ્તી ગણતરીની લાક્ષણિકતાઓ જણાવી વસ્તી ગણતરીનું મહત્વ સમજાવો. (૨૦)

અથવા

નોંધણી પદ્ધતિનો અર્થ જણાવો. નોંધણી પદ્ધતિની ઉપયોગિતા તેમજ તેની મર્યાદાઓ દૂર કરવા માટેના સુચનોની સવિસ્તૃત ચર્ચા કરો. (૨૦)

પ્ર-૩ વસ્તી સંક્રાંતિ સિદ્ધાંત સવિસ્તાર સમજાવો. (૨૦)

અથવા

શહેરીકરણનો અર્થ જણાવી શહેરીકરણની સમસ્યાઓ સમજાવો. (૨૦)

પ્ર-૪ અ) મૃત્યુદરને અસર કરતાં પરિબળો. (૧૦)

બ) કુટુંબ નિયોજનની આવશ્યકતા (૧૦)

અથવા

સ્થળાંતર એટલે શું સ્થળાંતર માટેના કારણોની ચર્ચા કરો. (૨૦)

પ્ર-૫ અ) વિશ્વ વસ્તી વૃદ્ધિના અંદાજો (૧૦)

બ) કુટુંબ નિયોજન કાર્યક્રમની મર્યાદાઓ (૧૦)

અથવા

વસ્તી નીતિ એટલે શું? ભારતની વસ્તી નીતિનું મૂલ્યાંકન કરો. (૨૦)

ENGLISH VERSION

Instruction:

- (1) Each question carry equal marks.
- (2) Figures of the right indicate full marks of the questions.

Q-1 What is population education? Discuss in detail the scope and importance of it. (20)

OR

What is Fertility? Explain the factors affecting fertility. (20)

Q-2 State the characteristics of population census and explain the importance of population census. (20)

OR

State the meaning of registration method. Discuss in detail the importance of registration method and Discuss the suggestions to remove limitations of it. (20)

Q-3 Explain in detail the theory of demographic transition. (20)

OR

What is Urbanisation ? Explain the problems of it. (20)

Q-4 (A) Factors affecting death rate (10)

(B) Necessity of Family Planning. (10)

OR

What is migration? Discuss the causes of migration. (20)

Q-5 (A) Estimates of world population Growth. (10)

(B) Limitations of Family Planning Programme. (10)

OR

What is population policy? Evaluate the population policy of India. (20)